У пошані до піонерів – лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City. N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 36. СЕРЕДА, 25-го ЛЮТОГО 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 25, 1970 No. 36. VOL. LXXVII.

ҐАРВАРД ПОШИРЮЄ УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ НА ВСІХ ДОСЛІДНИКІВ ІСТОРІЇ КИЇВСЬКОЇ РУСИ. У ВЕРЕСНІ ПОЧНЕТЬСЯ ЗБІРКОВА КАМПАНІЯ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ДРУГОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТЕДРИ В ҐАРВАРДІ. КЕРІВНІ ОРГАНИ І ПРЕДСТАВНИКИ ФОНДУ КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ВІДБУЛИ З'ЇЗД В ЛОРЕЙНІ.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 24 лютого 1970

В АМЕРИЦІ

5,000 ОСІБ, ГОЛОВНО МОЛОДІ, демонстрували в Ню Йорку в понеділок 23-го лютого проти визначення зависокої кари для п'ятьох підсудних в чикаґівській розправі. Збори відбулися в Медісон парку, на них промовляв оборонець засуджених Вілліям Констлер. Суддя Джюліюс Гоффман визначив найвищу кару, яку передбачає закон, для п'ятьох підсудних, а саме Дейвіда Т. Деллінґера, Ренні С. Дейвіс, Томаса Е. Гейдена, Еббі Гоффмана і Джеррі С. Рубіна. Їм визначено кару по п'ять років тюрми і по 5,000 долярів грошевої кари.

АСТРОНОМИ ЦІЄЇ КРАЇНИ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ до того, щоб якнайповніше могли досліджувати повне затьміння сонця, яке видко буде 7-го березня цього року. Приготовляють різні інструменти в численних місцях на землі, і також плянують послуговуватися ракетами й сателітами та окремими літаками з відповідними приладами, щоб якнайдокладніше пізнати те рідкісне явище, яке видко буде у східніх стейтах ЗСА на широкім поясі 100 миль. В 48 стейтах видко буде принаймні частинне затьміння сонця. Затьміння сонця видко буде тоді, коли буде соняшна погода.

АКТОРИ З „ТЕАТРУ В НЮ ЙОРКУ" З 46-ОЇ ВУЛИЦІ" відограли в Білому Домі у Вашинґтоні п'єсу Шермана Едвардса під заголовком „1776". Вони в числі 76 осіб (разом із дружинами) прилетіли до Вашинґтону в найнятім літаку. Вистава відбулася в 238 день з дня народження Вашинґтона. Вона показувала, як відбувалася в 1776 році Декларація Незалежности. Виступали як головні особи Джан Адамс, Бенджемін Френклін і Джефферсон. Після вистави президент Ніксон давав деякі пояснення. Він сказав, що дружина президента Адамса розвішувала білля до сушення в тій кімнаті, де актори грали п'єсу „1776". Запрошених глядачів на виставі було 185.

КАНАДА ПІДКРЕСЛЮЄ СВОЇ ПРАВА до Арктики. Ця справа затуалізувалася після того, як президент Ніксон в своїй промові Про Стан Унії, в якій він обговорював відношення ЗСА до закордонних держав, не згадав зовсім про північного сусіда цієї країни — Канаду. Внаслідок цього канадійський Уряд і канадійська опозиція опублікували заяви, в яких стверджують, що ті води, які має між канадійською територією в Арктиці — не можна уважати за „океан", це значить за позатериторіяльні води. Канадійський прем'єр Елліотт Трудо і міністер закордонних справ Мітчелл Шарп склали відповідні заяви в цій справі.

У СВІТІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ВІЛЛІЯМ РОДЖЕРС ЗАКІНЧИВ свою 15-тиденну подорож до 10-ох африканських держав. Він відвідав Марокко, Тунізію, Етіопію, Кенію, Замбію, кол. бельгійське Конґо, Камерун, Ніґерію, Ґану й Ліберію. В Ніґерії він запевнив її голову ген. Якубу Ґовону, що ЗСА признають його добру волю у зведенні внутрішнього замирення після капітуляції Біяфри і що вся закордонна допомога повинна йти через центральний уряд Ніґерії в Ляґосі. Роджерс заявив, що він ствердив в африканських лідерів глибокий змисл реалізму. Запевнив усіх, що ЗСА не хочуть ні з ким суперничати за впливи в Африці.

6 ЗАХІДНЬО - ЕВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВ ПРИПИНИЛИ пасажирсько - торговельні лети до Ізраїлю: Британія, скандинавські держави, Франція, Швайцарія, Австрія і Голляндія ствердили, що не хочуть наражувати життя і майна своїх громадян та літаки і їх залоги на небезпеку, яка погрожує збоку арабських терористів. Катастрофа швайцарського літака, який летів до Ізраїлю, яка сталася в минулу суботу та в якій згинуло 47 осіб, в тому числі 14 жидів, 5 американців і 9 членів залоги, викликала обурення у вільному світі. Одна арабська підпільна організація призналася, що її аґент підкинув годинникову бомбу з баґажем, хоч пізніше всі арабські терористичні організації заперечили участь в тому атентаті.. Ізраїль звернувся до всіх держав та міжнародної організації пільотів з просьбою допомогти в боротьбі проти терору, зверненого проти летунської комунікації. Йорданія висловила співчуття Швайцарії.

ОДНА АМЕРИКАНКА ЗГИНУЛА в автобусі, що віз 37 американських баптистських паломників до біблійних місцевостей, положених на окупованих Ізраїлем колишніх землях Йорданії. Арабські терористи обстріляли автобус, при чому згинула 31-річна Барбара Ертл, дружина баптистського пастора, який сидів поруч неї. Було ранених кілька інших осіб, між ними жидівський провідник тієї паломницької групи.

У ВАРШАВІ ВІДБУЛАСЯ в минулу п'ятницю 20 лютого ц. р. 136-та з черги зустріч ЗСА і Комуністичного Китаю на амбасадорському рівні. Американський амбасадор Вілліям Стессел і комуно - китайський шарж д'аффер Лєі Янґ перевели одногодинну розмову в будинку американської амбасади. Вони погодилися, що ті наради будуть строго засекречені, тому не відомо, про що вони розмовляли.

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД ЗАКИНУВ верхівці Комуністичного Китаю, з „самим" Мао Тсе - тунґом у проводі, що вони „очорнюють" Совєтський Союз і його проводирів, поширюючи фальшиві алярми, буцім-то Совєтський Союз приготовляється до нападу проти Китаю. Водночас совєтський уряд закидає Пейпінґові, що той накопичує в магазинах пальне та інші потрібні для війни матеріяли, у підготові до аґресії проти Совєтського Союзу.

СУСІДНІЙ ІЗ В'ЄТНАМОМ ЛЯОС ЗАЗНАВ поважну поразку збоку північно - в'єтнамського державного війська, яке підтримує ляоських комуністичних партизанів. Комуністи здобули наприкінці минулого тижня решту так званої Долини Жарр, яка панує над головними шляхами з Північного В'єтнаму до Ляосу і Південного В'єтнаму. Допоміжні американські налети не зупинили комуністичного наступу.

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ҐАРВАРДІ — НАЙБІЛЬШЕ ДОСЯГНЕННЯ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

Лорейн, Огайо. Встановлення катедри українських студій в престижевому Ґарвардському університеті із пляном встановити ще дві дальші катедри та створити там Інститут Українських Студій можна вважати за найбільше досягнення в історії Американської України — було однодушною опінією кругло пів сотні керівних органів та представників Фонду Катедри Українознавства на їхньому з'їзді, що відбувся тут у приміщеннях Українського Народного Дому минулої суботи, 21-го лютого. Це переконання потвердив ще голова Ґарвардського Комітету українських студій та голова наукової Ради ФКУ і головний промотор та пляновик цих студій в Ґарварді, дійсний професор цього університету д-р Омелян Пріцак, повідомивши, що починаючи з новим академічним роком усі студенти Ґарварду, які займаються дослідами історії Київської Русі в рямках Російського Дослідного Інституту, будуть — на пропозицію директора того інституту відомого знавця історії Східньої Европи проф. д-ра Ричарда Пайпса — робити свої досліди в рямках катедри українських студій на цьому університеті. Проф. Р. Пайпс є заступником проф. Пріцака в Ґарвардському Комітеті українських студій, до якого належать ще професори того університету д-р Ігор Шевченко, д-р Лант та д-р Вайнтравб.

Проф Омелян Пріцак

З'їзд відкрив ініціятор та найбільший ентузіяст Фонду Катедри Українознавства, його президент мґр Степан Хемич. Хвилиною мовчанки приявні вшанували пам'ять померлого недавно батька заступника президента і організаційного референта ФКУ інж. Богдана Тарнавського та всіх померлих фундаторів і жертводавців на цей Фонд. До переведення з'їзду обрано Президію в складі: інж. Михайло Корчинський з Питсбурґу — голова та інж. Степан Чорпіта з Філядельфії — секретар. Окремо вшановано д-ра Іллю Мулу з Чикаґо, який сам не міг прибути на з'їзд, але який вітально причинився до встановлення першої катедри українських студій в Ґарварді, зініціювавши та перевівши в Чикаґо збірку фондів на цю катедру, яка в одному тільки тому місті принесла понад 40.000 дол. У з'їзді взяли участь представники ФКУ з Лорейн, Клівленду, Рочестеру, Філядельфії, Питсбурґу, Акрону, Дітройту, Бриджпорту та Янґставну, а з інших місцевостей прислали свої побажання.

Звіт організаційного референта

Після привітального слова мґра Ст. Хемича та вибору Президії і короткого слова її голови інж. Корчинського, серію звітів започаткував перший заступник президента і організаційний референт Богдан Тарнавський. Нарешті маємо катедру — говорив звітодавець. До цього успіху, який ще кілька років тому міг видаватись для скептиків мрією відрізаної голови, причинились у першу чергу наша наполегливість, ясна мета, розбудова організаційної мережі, жертвенність громадянства, точність звітування, авторитет Ґарварду, співпраця всіх ентузіястів, співпраця УНСоюзу, „Свободи", „Америки" та інших пресових органів та, в першу чергу, Господь Бог, що благословив наш задум і нашу працю. Фонд Катедри має тепер 12 Комітетів та 112 представників в багатьох містах Америки. Були й численні трудноші. Треба було великих фондів і великих

(Закінчення на стор. 3-ій)

О. ПРОТОПРЕСВІТЕР ІВАН ГУНДЯК НАЙМЕНОВАНИЙ КАНДИДАТОМ НА ЄПИСКОПА УПЦ

Картерет, Н. Дж. — Згідно з повідомленням місцевої газети "Leader-Press" та видаваної в Перт Амбой, Н.Дж. "The News Tribune", Впр. о. протопресвітер Іван Гундяк, парох церкви св. Димитрія в Картерет, був запропонований під час річної сесії Ради Митрополії Української Православної Церкви в ЗСА кандидатом на єпископа-помічника цієї ж Церкви. Впр. протопресвітер Іван Гундяк мав би бути висвячений на єпископа на місце померлого 12 лютого ц.р. чикаґівського єпископа УПЦ Олександра Новицького. Свою згоду на це найменування дали Блаженніший Митрополит УПЦ в ЗСА Іван Теодорович і голова Консисторії УПЦ Архиєпископ Мстислав Скрипник. Впр. о. протопресвітер Іван Гундяк, народжений у Плугові в Західній Україні 7 липня 1895 року, закінчив науку в рогатинській і золочівській гімназіях і після завершення теологічних студій прибув 1913 року до ЗСА і був висвячений на священика в 1919 р. єпископом Никитою Будкою у Вінніпеґу. Після висвячення був душпастирем в Чикаґо, Ілл., Міннерсвілл, Па., в Нюарку, Н.Дж, Пассейку, Н.Дж. і в Трой, Н.Й. В 1932 році він був заінстальований єпископом Йосифом Жуком на пароха церкви св. Димитрія в Картереті і на цьому становищі перебуває до сьогодні, беручи водночас активну участь в українському громадському житті. Впр. о. протопресвітер Іван Гундяк є членом Церковної Ради Митрополії. В серпні мин. року йому пропоновано становище єпископа в УАПЦ в Европі, але він відмовився з огляду на вік і на небажання виїжджати із ЗСА.

О. протопресвітер Іван Гундяк

Президент Франції Помпіду прибув до ЗСА з офіційною візитою

Вашинґтон. — Французький президент Жорж Помпіду прилетів в минулий понеділок 23 лютого на військове летовище „Ендрю" в Мериленді, де привітали його віце-президент Спіро Еґню з дружиною. Президента Помпіду, який прибув з дружиною, міністром закордонних справ Морісом Шуманом та гуртом дорадників, перевезено гелікоптером до Кемпу Дейвіда, де вони перевели ніч. На вівторок 24 лютого ранок передбачено офіційне привітання Помпіду перед Білим Домом. після чого президент Ніксон і президент Помпіду переведуть першу ділову нараду. Того самого вечора мало відбутися в Білому Домі прийняття з бенкетом і концертом. Не проголошено ніякого денного порядку нарад обох президентів, але, за передбачуванням коментаторів, головною темою їх розмов буд ситуація на Близькому Сході й, зокрема, французька політика супроти Ізраїлю і арабів. Продаж Францією 100 джетів заприязненій із Єгиптом Лібії викликала некорисне враження в американських керівних колах та гостру ворожу реакцію в Ізраїлі і всіх жидів у світі. Р часі приїзду президента Помпіду жидівські організації ходили з демонстраційними таблицями перед Білим Домом. Сам президент Помпіду свідомий, що з уваги на ту трансакцію з джетами для Лібії його не будуть приймати дуже сердечно. Але віце-президент Еґню заряз на вступі заявив, що Америка прийматиме французького президента так приязно, як личить приймати голову заприязненої і союзницької держави.

Совєти нахваляються своєю успішною протиракетною обороною

Москва. — У Московській „Правді" з 23 лютого ц. р. появилась з нагоди Дня совєтських збройних сил стаття маршала Андрея Гречка, в якій він запевняє, що Совєти розпоряджають такою ракетною протиракетною зброєю, яка може унешкідливити кожну ракетну атаку, поцілюючи атакуючі ракети незалежно від їхньої швидкости й висоти та у далекій віддалі від атакованої цілі. Ця совєтська заява прийшла після трирічної мовчанки совєтських військовиків про стан їхньої протиракетної оборони. За американськими відомостями Совєти окружили Москву кругло 70 протиракетними вкидними. Востаннє той сам маршал Гречко заявив був в 1967 році, що новітня військова техніка знає способи унешкідливити ворожі ракети, а раніше, ще у 1961 році, тодішній військовий міністер маршал Родіон Маліновський запевняв у промові на 22-му конгресі компартії СССР, що „проблема протиракетної оборони успішно розв'язана". За найпершими західніми коментарями ця теперішня заява маршала Гречка зроблена з політично - пропаґандивних цілей, щоб приготовити ґрунт для американсько-совєтської конференції про обмеження атомового зброєння, передбаченої на 16 квітня у Відні.

Футболісти УСК-у перемогли у півфіналі

Ню Йорк, 15-го лютого. — Футболісти місцевого Українського Спортового Клюбу здобули перемогу 3:2 над дружиною „Дойчунґарн" у півфінальних змаганнях стейту Ню Йорк в грах за Чашу ЗСА. Стрільцем усіх трьох воріт для УСК-у був Мфум, який спершу вирівняв рахунок на 1:1 після того, як вели суперники, а потім стрілив ще двоє воріт. На 9 хвилин перед кінцем „Дойчунґарн„ здобули другі ворота та устійнили вислід зустрічі на 3:2 в користь УСК-у.

Окружний Комітет Відділів УНС в Клівленді перевибрав управу, схвалив пожертви, приготовляється до конвенції

Клівленд. — Звіти з діяльности та їх обговорення, вибір Управи, плян дальшої діяльности та підготова до недалекої конвенції Українського Народного Союзу, що має відбутися в половині травня цього року в цьому місті були головним предметом нарад і ухвал річних зборів Окружного Комітету Відділів УНС, що відбулися тут минулої неділі, 22-го лютого, в пополудневих годинах в залі Українського Народного Дому. Наради, в яких взяло участь три десятки представників 16 місцевих і довколишніх Відділів УНС, відкрив голова Комітету Михайло Н. Молеський а проводила ними обрана Президія з проф. д-ром Михайлом Папом, як головою, та мґром Ярославом Кришталовичем, як секретарем. Перебравши провід нарадами, проф. М. Пап привітав приявних, між ними головного радного проф. Тараса Шмаґалу, колишню заступницю головного предсідника пані Ґеновефу Жеребняк, одного з найстарших піонерів УНС і колишнього довголітнього головного радного Дмитра Шмаґалу, обласного організатора Євгена Репету, ред. А. Драгана та ін. Хвилиною мовчанки вшановано тих членів УНС і Окружного Комітету, що померли в минулому році. Після відчитання протоколу з попередніх загальних зборів, які відбулися майже щодо дня рік тому, короткі звіти з діяльности склав голова М. Н. Молеський, заступники голови проф. д-р М. Папа та п. Д. Шмаґала, секретар п. Кравчук і скарбник пані Федак та організаційний референт проф. Р. Чучкевич, а за Контрольну Комісію звітувала, ствердивши живу активність та добру господарку, пані Мураль. Гол. радний Т. Шмаґала склав звіт з підготови та влаштування опери Антона Рудницького „Анна Ярославна" з нагоди 75-річчя УНСоюзу, що мала

(Закінчення на стор. 3-ій)

170 СКРИНЬ ОДЯГІВ І ВЗУТТЯ ВЖЕ В ДОРОЗІ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В ЮҐОСЛАВІЇ

Джерзі Сиґі. — Як уже інформовано, центральний збірковий і висилковий осередок Злученого Українського Американського Допомогового Комітету в Джерзі Сиґі, очолюваний його екзекутивним директором Маріяном Коцем, раніше перевіз до порту в Брукліні 81 скриню одягів і взуття, кожна по приблизно 500 фунтів ваги, що їх пожертвували українці в Америці на допомогу потерпілим від землетрусу українцям в Баня Луці та околиці в Юґославії. У досвітніх годинах у вівторок, 24-го лютого з цього осередку дир. М. Коць доставив до порту в Брукліні дальших 90 скринь і всі 171 скриня загальної ваги понад 85.000 фунтів мали вже цього дня відплисти на юґославському кораблі „Тоухобіч" до Юґославії для розподілу між потерпілими українцями. Цих 90 дальших скринь приготовано до висилки — сортуючи одяги і взуття та опаковуючи і адресуючи скрині — дослівно впродовж трьох останніх днів і ночей при все ще — на превеликий жаль — малій допомозі добровільців з наших громад.

Допомога для потерпілих в Юґославії переступила в Клівленді $4,000

Клівленд. Під час річних зборів Окружного Комітету Відділів УНС його секретар п. Кравчук поінформував, що грошева допомога місцевої Української Громади для потерпілих від землетрусу братів в Юґославії переступили вже 4,000 долярів, не включаючи допомоги одягами і взуттям. Причинилися до цього місцеві українські парафії та, зокрема, Відділи УНСоюзу і їх Окружний Комітет. Окружний Комітет пожертвував на ту ціль 300 дол., а з Відділів УНС найбільшу пожертву склав 102-ий Відділ, секретарем якого є п. Микола Бобечко, жертвуючи 500 дол. Крім цього, пожертви склали: 364-ий Відділ (секретар Вол. Владика) — 100 дол., Відділи 240 (секретар М. Кігічак) і 251 (секретар Т. Шмаґала) по 50 дол. та Відділ 222 (секретар мґр. Ярослав Кришталович) - 25 дол. Разом від Окружного Комітету та Відділів УНС в Клівленді пожертвувано на допомогу потерпілим братам в Юґославії 1,025.00 дол., пересилаючи їх до ЗУАДКомітету.

АФП-КІО пропонують збільшити висоту допомоги вбогим

Бел Гарбор, Флорида. — Виконна Рада Американської Федерації Праці-Конгресу Індустрійних Орґанізацій закликає Уряд, щоб Федеральну допомогу для вбогих збільшити до такої висоти, від якої зачинається категорія тих, що їх зараховується до „вбогих". Уряд президента Ніксона запропонував федеральну допомогу в сумі 1.600 річно для родини з чотирьох осіб, в якій голова родини працює. Виконна Рада АФП-КІО уважає, що запропонована Урядом допомога замала. Виконна Рада не пропонує, як висока мала б бути допомога тому, що тепер існує інфляція. Рада пропонує, щоб федеральна допомога була така висока, як та сума, що її Департамент Праці виначає, як межову, від якої ачинається категорія людей вбогих. Тепер ця сума є майже двічі більша від тієї, яку запропонував на допомогу Уряд.

У Ню Йорку відбувся авторський вечір Лесі Лисак

Ню Йорк. — З нагоди появи у Видавництві „Свободи" першої книжки Лесі Лисак „Терпкі пахощі", відбувся в п'ятницю 20-го лютого ц.р. в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку Авторський вечір названої письменниці. Вона відчитала два свої нові, недруковані ще оповідання, одно споминевого характеру з днів своєї молодости в Україні, і друге — на тлі теперішньої своєї праці в Америці. Обидва оповідання з приготовленої до друку другої збірки п.н. „Замок при вулиці Мейн". У музичній частині вечора виступила молода піяністка Марта Цибик з Нюарку. Численно зібрана публіка, яка вщерть виповнила залю Клюбу, тепло вітала письменницю і піяністку. Вечором проводив артист Степан Крижанівський, який подав коротку характеристику творів письменниці, переплітаючи свою доповідь дотепами. Після вечора відбулася товариська зустріч за часм, під час якої Леся Лисак дякувала приявним за приязну зустріч. Багато приявних закупило „Терпкі пахощі", що їх продавано при столику.

Леся Лисак

Помер Павло Гусак, колишній секретар 344-го Відділу УНС в Бавнд Бруку, Н. Дж.

До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіла вістка від секретаря 344-го Відділу з Бавнд Бруку п. Тимка Бутрея, що там помер 16-го лютого ц.р. на 80-му році життя бл. п. Павло Гусак, колишній секретар 344-го Відділу, Т-ва св. Миколая. Покійний Павло Гусак походив із Староміщини, пов. Скалат. Він вступив у члени УНСоюзу і Братства св. Миколая в липні 1914 року і від того часу був постійно активним громадським та союзовим діячем, в тому теж касиром та на інших постах відділового уряду. Обов'язки секретаря Відділу сповняв Покійний в роках 1960 до 1966. Полишив у смутку дружину Теклю, сина Павла і дві доньки та трьох внуків. Рідня та союзовці відпровадили тіло Покійного 20-го лютого на вічний спочинок на цвинтар у Бавнд Бруку.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Хто ми і чиї ми діти...

Конгресмен Роман С. Пуцінскі з Іллиною зголосив до Комісії освіти і праці в Палаті Репрезентантів законопроєкт про встановлення „Осередків студій етнічної спадщини". За цим законопроєктом державний комішинер освіти мав право давати субвенції „громадським або приватним неприбутковим виховним агенціям або організаціям" для засновування й ведення місцевих осередків, що мають вивчати культурну спадщину одної чи більшого числа національних груп. В аргументації свого законопроєкту конгресмен Пуцінскі пригадав, що З'єднані Стейти є многонаціональною державою і що в багатьох національних, чи пак етнічних групах, особливо в рядах їх молоді, створюється почуття меншовартости, що його головною причиною є незнання власної культури та заслуг даної національної групи для розвитку й культури всієї американської нації. Пізнання цієї вартости безумовно сприятиме гармонійнішому співжиттю різних американських національних груп і скріпленню їхньої спільної відданости Америці.

Осередки етнічних студій мають займатися в першу чергу фактичним матеріялом, що стосується історії й культури даної національної групи. Отож їх завдання — навчати дітей і молодь з народних і середніх шкіл про історію й культуру батьківщини їх батьків. Щоб навчання цих предметів стояло на належному рівні, Осередки студій етнічної спадщини займуться вишколюванням кадрів учителів і придбанням відповідних книжок, взявши на увагу, що в різних американських стейтах і округах живуть різні компактні національні групи й тому місцеві Осередки будуть зацікавлені історією і культурою даної національної групи, одної чи більшого їх числа. А що така акція вимагатиме фондів, то законопроєкт конгресмена Романа С. Пуцінского передбачає асигнування на ту ціль в першому році 10.000.000 дол., а в наступному році, рахуючись із розвитком тієї нової установи, 20,000.000 дол. Законопроєкт Романа С. Пуцінского має шанси на успіх, бо разом із ним підписали його ще 16 конгресменів із стейтів Іллиной, Каліфорнія, Гаваї, Індіяна, Мейн, Массачузетс, Мишиген, Мізурі, Ню Йорк і Пенсилвенія, — з обох партій.

Цей законопроєкт — величезної вартости і надзвичайного значення. Вже само зголошення його свідчить про зріст у різних американських колах свідомости наявности і важливости багатьох національних груп, до яких не треба ставитися, як до об'єкту для „перетоплювання" в одному американському англомовному кітлі, а як до підмету, який вартісний для Америки власне своєю окремішньою питоменністю. Конгресмен Пуцінскі, який сам походить з польського роду, правильно звернув увагу на те, що в декого із старших та особливо в дітях новоприбулих поселенців, які не вглибилися в проблематику Америки й американізму, створюється почуття меншовартости, шкідливе для формування психіки тих людей, а тим самим — і для всієї цієї країни. Вивчення рідної історії й культури, історії й культури батьківщини батьків, мусить скріпити почуття власної вартости у дитини, юнака і молоді дівчини, які переконані, що вони — тільки „форінери" на американському ґрунті, щось нижче й меншовартне, ніж їхні товариші й товаришки, не тільки самі тут народжені, але й із батьків „американців".

Створення Осередків студій етнічної спадщини може стати насправді переломовою подією в підході всього американського суспільства включно з його, так би мовити, найбільш консервативною і ексклюзивною верствою, до проблеми американізму, його вартостей і його вимог. Ці Осередки остаточно погребають згадану теорію „перетоплюючого кітла" і закріплять теорію многонаціональности Америки. Учні початкових, чи пак народних, і середніх шкіл, які не тільки від власних батьків, але й від учителів у своїх школах дізнаються про те, хто вони і чиї вони діти, матимуть більшу відвагу вимагати спеціяльних предметів навчання також по коледжах і університетах. Тепер ту відвагу мають мурини, вимагаючи викладів про історію і культуру Африки.

Щоб приспішити схвалення законопроєкту Романа С. Пуцінского, за яким заявилося вже багато американських організацій, треба підтримати його „знизу", з гущі громадян - виборців. Треба, щоб наші люди висилали масово листи до своїх конгресменів з вимогою — голосувати за законопроєкт число „14910", і треба висилати окремі листи конгресменові Романові Пуцінскому з подякою за його добру й корисну ініціятиву.

А. Юриняк

ХТО — ЯК НЕ МИ САМІ?..

Цей „визивний" наголовок має інтенцію, яку читач, мабуть, і сам розшифрував би, але їдемо йому назустріч: нам хочеться, щоб він нашу статтю таки прочитав і навіть „зайняв становище".

Це — маленький вступ. А тепер — до нашої теми.

Усі згідні з тим, що молодь — наше майбутнє. Тож мусимо подбати, щоб її втримати при українстві. Але що і як треба діяти, щоб цю благородну мету осягти — тут постає „веселка разномислія" нашого. Як людина з суспільницьким нахилом, автор цих рядків хоче до існуючого вже спектру „веселки разномислія" додати новий відтінок, який — на нашу скромну думку — не був досі достатньо узгляднений, а проте вельми важливий. Наперед застерігаємось, що торкнемо предмет наших турботливих роздумів — насамперед та молодь, яка з тих чи інших причин не охоплена нашими молодечими організаціями: Пластом, СУМ'ом, чи ОДУМ'ом і ін. Звідси й особливе наголошення аспекту: молодь у родині, діти й батьки.

(Річ ясна, що й „зорганізована" молодь не випадає цілком з родинної сфери й атмосфери. Але виховну функцію щодо неї в значній частині перебирає на себе молодеча організація).

Почнемо з істини старої, але нестарючої, вічно дійсної, яку формулюють зовсім просто: якщо ми хочемо, щоб хтось був з нами, то ми мусимо бути з ним. То значить (континуючи й уточнюючи нашу тему) — мусимо бути з нашими дітьми якомога частіше і довше, мусимо бути до них якомога ближче.

Джаб — чи діти? Власне кажучи, такої дилеми в нашому суспільстві не повинно бути. Адже кожному ясно, що „джабувати", чи пак працювати задля заробітку, — ми всі так чи інак мусимо. Однак, наше запитання, „дилема загостреність" тут на місці. Бо багато наших земляків так поринають у гонитву за „довгим доляром", що забувають бути з своїми дітьми, вони для дітей „не мають часу". Річ ясна, що в наслідку діти забувають бути з батьками; прийшовши зі школи додому, вони відразу біжать на вулицю чи в парк, — взагалі зникають з хати. Що вони десь там роблять, з ким вдіять компанію, — батьки й мати не знають. Правда, члени молодечих організацій пару днів у тижні мають бути в своєму гурті — на гурткових сходинах — забаннятях. (Хоч буває й таке, що хлопець чи дівчина повинну зайнять, „прогулює", а з дому все таки йде).

Але припустімо, що батьки й мати — чи, принаймні, одне з них — вечір удома і не пускають своїх дітей тинятися непотрібно по вулицях. Навіть пильнують „організованих", щоб не було симулянства, а для цього раз-у-раз контактуються з проводом відповідної молодечої організації.

Кажемо: припустімо, готуючи читача до того, що перебування дітей не десь на вулиці, а в хаті, під доглядом старших, само по собі ще не розв'язує проблеми належного їх виховання. Бо чи багато родителів дбають про те, щоб по виконанні дітьми так зв. „гомворків" дати їм щось потрібне, корисне для їх дальшого розвитку, а водночас настільки емоційно збудливе і цікаве, щоб дітям не кортіло відразу висмикнутися на вулицю, а щоб вони охоче, з приємністю залишалися в домашній атмосфері? Адже кожному ясно, що залишені примусово, під батьківським тиском, діти відразу тратять гумор і стають джерелом нездорової моральної атмосфери, а навіть і фізичного неспокою. Буває, що батько - мати вже й нераді дитячій присутності.

На основі тривалих спостережень в українській громаді можемо сміливо твердити, що переважна більшість батьків над цим питанням не застановлялася. І в цім найбільший корінь лиха.

Виходить бо, що — як правило — наші діти, наша молодь від родителів і взагалі старших дістають для життя лише засоби матеріяльні, а духових засобів — ні. Яке ж тоді ми маємо право дивуватися і бідкатися, що наша молодь не тримається українства?! Адже того живого, активного українства ми самі — батьки, матері, старші брати й сестри — не плекаємо в родині!

Справді: як ми, старші, живемо день-у-день, поза заробітковою працею? Чи наше життя має бодай трохи отого „присмного з корисним" у власній хаті? Якісь моменти культурної розваги, емоційних зрушень і злетів? Якісь факти виміни духових, інтелектуальних інтересів із собі подібними в невимушеній — без намулу офіційщини і „цілевого плянування" домашній приятельській атмосфері?

Відповідь проситься відразу: нічого подібного — зо дуже рідкими винятками — не стрінете в нашій громаді. Навіть люди заможні, що мають порівняно гарні й просторі мешкання, обернули їх фактично лише для потреб спання. То чому ж мали б мати прив'язання до духово порожньої хати наші діти, наша молодь?

А звідси і генеральний лік стосовно наших дітей, що „втікають від українства на вулицю": кура те існує! То значить: найперше поліпшімо самих себе!

Не кажемо, що ми неспроможні змінити стиль свого щоденного життя, бо це, мовляв, американський стиль, а ми ж також американці, лише українського походження. Не кажімо так, бо тоді взагалі „нічого город городити", нічого ахати та охати, що наша молодь українства цурається, що для неї національно майбутнього вона — зеро, ніщо.

Та чи справді той „осоружний американський стиль" (на жаль, звичайно, як зручна вимівка) такий вже всемогутній, що так швидко скорив собі „виразників та носіїв незнищенного українського духу" (а на нього ж ми залюбки покликаємось)! Щось тут наша „амбасадорська" логіка „недописує": то ми — нескорені, то знову — не можемо самі собі раду дати! Іменно: самі собі, бо власним дітям у власному приміщенні, куди ніякий „стиль" без нашої згоди не зайде. Бож Америка, хвалити Бога, таки вільна країна, де влада не цікавиться — чи ви їсте борщ, чи капусняк, і який „ізм" вам до вподоби.

Повторюємо: американська дійсність, як і кожна дійсність вільної країни — зовсім не по стороні слабодухів, визнавців так дотепно виохристаного І. Франком у своїй сатирі народного прислів'я „Не тратьте, куме, сили, — спускайтеся на дно". Ні, і ще раз ні! Американська дійсність по стороні Шевченкового „І чужого научайтесь, — свого не цурайтесь!" І хто у вільній Америці примушує когобудь до такого чи такого стилю життя поза годинами заробітної праці? І хіба треба доводити, що тут стовідсотковий американізм не перешкоджає водночас бути стовідсотковим українцем?

Ми хочемо, ми прагнемо, щоб наші діти „нас продовжували", щоб вони поприамериканізми, канадизми чи австралізми залишались українцями і серцем українцями. Хіба це не законне прагнення? Хіба воно протилюдське чи противоже?! Але для цього треба бути справжнім патріотом, а не фарисеєм, повчати не нотаціями та заборонами, а власним прикладом. Не дурімо себе й інших, що неможливо створити виховно - українську атмосферу в родинній хаті для наших дітей, бо це таки неправда, лицемірство, а вихрут.

Пригадаймо собі власні молоді роки на Батьківщині перед революцією, а то навіть і після, в періоді так зв. НЕП'у, коли ще не було суцільної колективізації та шарпанини п'ятирічок. Як ми, студенти були раді, коли в хаті були гості! Жвавішали обличчя і рухи наших родителів, старших братів і сестер; радісно й доброзичливо сяйвалися обличчя гостей, хата наповнялася святочною атмосферою. Гості випивали з господарями чарку - другу, аміру, здержливо жартували (бо тут же були й ми, діти). Деколи співали гуртом пісень, до чого прилучалися нераз і ми своїми дитячими голосами.

Часами траплялися серед гостей студенти, літератори, мистці — тоді майже завжди точилися розмови на громадсько - політичні та мистецькі теми. Виявлялися різні точки зору, виникали непогодження, але все те в пристойній, культурній формі: до цього зобов'язувала атмосфера сімейного дому і правила гостинности. А ми, діти чи вже й підлітки, слухали, спостерігали і багато з того користали, — це ж бо й було справжнє суспільно - товариське виховання в рамках родини. Тобто якраз те, чого найбільше бракує нашій нинішній молоді.

І в цьому зв'язку пригадайте ще, шановні читачі,

(Закінчення на стор. 3-ій)

Іван Задорожний

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ФУНДАЦІЯ

(1)

Ревсумуючи наші музичні здобутки в Америці, Канаді, та в інших країнах, мусимо прийти до висновку, що, не зважаючи на зусилля і добру волю поодиноких музик-професіоналістів, ентузіястів та музичних товариств і установ — ми таки не зуміли зорганізувати своє музичне життя і не ознайомили чужинецьке оточення з перлинами своєї музичної культури.

Не досить мати музичні твори, які нас самих захоплюють, не досить мати композиторів і виконавців, які посвячують усе для рідної музики — треба масово представити її людям різних культур, різних смаків та вимог, людям різного походження і виховання у сприятливому для них способі. Не поможуть тут високопарні назви „репрезентативних" груп, не поможуть самохвальні „рецензії" звичайно нефахових критиків про „високомистецький рівень" поодиноких виступів, не поможуть надлюдські зусилля поодиноких „запаленців" до вности. По переповнених даного виступу все розпадається, і звичайно на наступні виступи вже нема ні часу, ні терпеливости, ні заціклавлення, ні — головне — фінансів.

Отож тут і проблема! Матеріяльна база для музичних продукцій, музичних товариств, видань — для збереження, розвитку й поширення української музичної культури. Наше громадянство щедро підтримує наші церковні, громадські та молодечі установи, підтримує парохіяльні та інші шкільні і університетські курси, катедри та видання; підтримує політичні й репрезентативні партії та комітети, і це все дуже потрібне і похвальне. Тож хоч комусь і може виглядати це „люксусом", мусять і на музику знайтися гроші - фінанси, у знаменній парафразі: культурний народ не може дозволити собі на „люксус" занедбати свою музичну культуру!

Передусім в і д чувається брак Центральної Української Музичної Бібліотеки, що охоплювала б можливо всі твори українських композиторів. Отже:

— Твори для оркестри, як симфонії, симфонічні поеми, увертюри, балети з готовими розписами на поодинокі інструменти — коректно зредаговані і критично переглянені.

— Опери і оперети з їхніми фортепіяновими витягами, теж з усіма розписами для поодиноких інструментів оркестри, приготовані партії для хору і всіх солістів. Також ілюстровані музично п'єси.

— Композиції для сольоспівів та сольо інструментів із їхніми супроводами (оркестровими чи фортепіяновими).

— Оригінальні композиції та обробки для різних хорів: дитячих, молодечих, аматорських та професійних.

— Ноти всіх церковних відправ для мішаного, чоловічого та жіночого хорів.

Така бібліотека з часом могла б започаткувати сумарне видання всіх українських творів з перекладами на англійську, французьку, німецьку, італійську та еспанську мови. (Скільки то разів приходилось нам ніяково оправдуватись перед чужинцями, а то й перед своєю молоддю, чому ніхто не знає наші пісні і музики, про які ми так любимо казати, що вони — найкращі в світі!).

Далі: для спопуляризування нашої музики конечним є награти на стерео-платівки можливо всі твори українських композиторів, і то не тільки популярні пісеньки, а більшого й меншого формату композиції, що свідчили б про нашу музичну культуру. Ідеально було б присвятити вистачальну кількість платівок кожному заокр. композиторові, для якнайширшого охоплення його творчости.

Як виконавець, я не раз призадумувався над способами популяризації нашої рідної пісні і музики серед чужомовного оточення. Представлені речі мусять бути цікавими для всіх, приманливими своєю своєрідністю (своєю екзотикою — у позитивному значенні цього слова), зрозумілі своїм змістом та бездоганно виконаними. Виконання мусить досягнути тих вершин, де нема вже різниці між виконавцем і слухачем, де створюється свого роду четвертого виміру містерійна атмосфера, чарівне коло між усіма присутніми, між диригентом та його групою з публікою.

Маючи нагоду переповнювати концерти для американської та канадійської публіки, мене зворушувала увага, насторожливість та захоплення учасників концертів головним чином помовучуністю, вибагливістю та стихійністю виконання пісень, що їх слів публіка не розуміла (концерти із Капелею Бандуристів). Це бувало й на інших концертах, фестивалях та урочистих церковних відправах, що їх ми таки досить переведи в останньому десятилітті: Шевченківські ю в і л ейні святкування, концерти на світових виставках у НюЙорку та в Монтреалі, вистави нових опер, включування нових, нелегких творів-кантат у програму наших визначніших хорів, концерти по американських коледжах тощо; з церковних урочистостей — багато із них відбулись у присутності чужинців, що із признанням і подивом брали в них участь.

Виглядало б усе в порядку. Насправді ж аж ніяк не в порядку! Правда, поодинокими виступами ми могли б бути задоволеними, але в цілому нема в цьому послі-

(Закінчення буде)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

СПРОСТУВАННЯ ПОМИЛКИ

У „Свободі" з 11 лютого, в аноті про виставу драми „Невільник" М. Л. Кропивницького подала дивовижна нісенітниця: Маркові Лукичу Кропивницькому приписано псевдонім Карпенко-Карий і Тобілевич. „М. Кропивницький, відомий також під псевдонімами як Карпенко-Карий і Тобілевич" — сказано в аноті.

Тим часом правдою є, що Марко Лукич Кропивницький ніколи ніякого псевдо не мав. Карпенко - Карий — псевдонім Івана Карповича Тобілевича, видатного українського артиста і драматурга - клясика, що разом із своїми рідними братами Миколою Карповичем Садовським і Опанасом Карповичем Саксаганським, М. Старицьким і М. К. Заньковецькою створили український національний театр.

А. Манойло

Як воно сталося, що в „Свободі" з 11 лютого, в повідомленні про виставу „Невільника" в Ню Йорку Вп ототожнили славетного драматурга, актора й театрального діяча М. Кропивницького із славетним, драматургом, актором і театральним діячем Ів. Карпенком-Карим та І. Тобілевичем, а цього останнього, навпаки, роздвоїли на Карпенка-Карого й Тобілевича?

Глен Спей, Н.Й. В. Ч.

ЩЕ ПРО „ЛІТЕРАТУРНУ БОНКІВЩИНУ"

В рубриці „Голоси читачів" у „Свободі" з 2 лютого ц. р. поміщено замітку Теодора Грицика з Ембріджу, Па., де подано як місце народження письменниці Софії Парфанович село Розлуч, повіт Турка на Бойківщині.

Спішу виправити цю неточність і, як брат пок. Софії Парфанович, подаю, що вся наша рідня не уроджені Львова, а на Бойківщині проводили ми переважно канікули. Супроти цього прав- [...] цим заходом Вашого дописувача О.З., але покриваються теж із деякими словами п. Ярослава Рудницького до книжки Софії Парфанович „Загоріла, поломінь", в якому він подає між іншим: „Там — село на Бойківщині — провадила Софія Парфанович свої дитячі літа, туди їздила, вона завжди з тамірного ідеального міста".

Д-р Теодор Парфанович
Боффало, Н. Й.

БАТЬКИ! За'ємніть таємницю своїх дітей в найстаршій, найбільшій й найбагатшій українській національній установі — в Українському Народному Союзі, щоб запевнити їх краще будуччя, а нашій громаді у вільному світі — краще сильне майбутнє!

РЕЗОЛЮЦІЇ X КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

що відбувся 24-26 жовтня 1969 в Ню Йорку

(6)

X Конгрес рекомендує відбувати принаймні раз на рік шкільно-освітні конференції з участю молодих виховників і педагогів.

Українські учителі

1. Учителі українознавчих шкіл виконують в системі українського організованого життя важливу місію: вони вчать і виховують українську молодь, формують її духово і підготовлюють до можливо дальших вищих українознавчих студій.

2. У системі скоординованої виховної ділянки українські вчителі, консолідовані в Об'єднанні Українських Педагогів в ЗСА, займають разом з представниками молодіжних та інших виховних організацій важливе і відповідальне місце.

3. Свідомі своїх обов'язків і своєї відповідальности, українське зорганізоване вчительство звертає увагу на необхідну потребу виховної співдії з батьківськими комітетами та молодіжними організаціями, бо тільки при такій продуманій і послідовній співдії можна буде здійснювати успішно український виховний ідеал.

Завдання:

1. Реалізація української виховно - освітньої системи, на СКВУ.

2. Встановлення єдиного національно-духового профіля абсольвента українських шкільних систем шляхом опрацювання єдиного навчального пляну.

3. Опрацювання для всіх українських шкільних систем єдиних програм і підручників з усіх українознавчих навчальних дисциплін.

4. Видавання для всіх українських шкільних систем єдиного педагогічного журналу.

5. Створення для всіх українських шкільних систем Єдиного Педагогічного Кабінету.

6. Переведення для вчителів усіх українських шкільних систем спільних педагогічних конференцій, семінарів і курсів.

7. Переведення школами всіх українських шкільних систем спільних фестивалів в кінці навчального року та імпрез під час релігійних та національних свят.

8. Організування шкіл для українських дітей усіх віровизнань у місцевостях малого скупчення, українських дітей та з обов'язком навчанням релігії українською мовою.

9. Забезпечення дітей усіх віровизнань навчанням релігії в усіх школах, де навчаються українські діти різних віровизнань.

Реалізація всіх вище наведених заходів покладається на Координаційний Центр Шкільних Рад та українське вчительство.

Дошкільне виховання

1. Тому, що дитина дошкільного віку, від 3-6-го року, згідно з прийнятими сучасною наукою тезами є найкращим об'єктом впливу і ці роки життя є рішальними для пізнішого духового оформлення людини, підкреслюємо увагу дошкільного виховання української дитини в рідному домі та в установах дошкілля, як теж засобами окремих акцій для українських малят.

2. Виховання починається від колиски. Тому закликаємо у к р а ї н с ь к и х батьків створити такий родинний дім, який дасть їм змогу виховувати дітей рідною мовою, на ідеалістичних християнських засадах і в національному українському дусі.

3. Зорганізоване українське дошкілля є важливим допомоговим чинником у праці батьків над вихованням повноцінної української людини, і тому Комісія стверджує конечну потребу більшої співпраці батьків з інституціями дошкілля і з тими організаціями, які цими інституціями опікуються та їх адмініструють.

4. Комісія висловлює признання Союзові Українок Америки і Українському Золотому Хрестові, які в тяжких умовах і без достатнього зрозуміння збоку українського загалу заснували й ведуть світлички.

5. Комісія вважає за потрібне поширити мережу світличок та садків і поставити їх на потрібному професійному рівні під оглядом педагогічним, методичним і адміністративним. Для цього Комісія покликала дня 25 жовтня 1969 року до життя Осередок Дошкілля ЗСА, прийняла опрацьований організаційною групою (від Крайова Виховна Рада доручила вжити заходів для його створення) правильник і вибрала Управу цього Осередку.

6. Комісія доручила Управі Осередку Дошкілля зорганізувати в порозумінні зі Шкільною Радою УККА Інспекторат дошкілля.

7. Екзекутива УККА дасть підтримку в розвитку українського дошкілля, зокрема через свої Відділи та духовенство.

8. Осередок Дошкілля є членом Крайової Виховної Ради.

У справі дитячої літератури

X Конгрес закликає Відділи та все українське громадянство в ЗСА звернути особливу увагу на справу поширення української дитячої літератури, що є одним із найважливіших чинників у вихованні національно-свідомого нового покоління українців у діяспорі.

Для пропаганди й поширення дитячої літератури ОПДЛ влаштовує щорічно в листопаді - грудні Двомісячник Української Дитячої (й Молодечої) Книжки, що в ньому УККА бере завжди активну участь, розсилаючи Відділам матеріяли, видані ОПДЛ, та окремі заклики в цій справі.

Конгрес доручає Управам Відділів УККА відгукуватися якнайживіше на ці акції, складаючи грошові пожертви на Фонд Видань Української Дитячої Літератури і всіми іншими, накресленими у розісланих матеріялах, засобами підтримувати цю особливо важку для цілости української справи ділянку.

Виховна Сесія

1. Залишити Виховну Сесію X Конгресу, як постійну інституцію для допомоги в праці Крайової Виховної Ради.

2. Зобов'язати батьків постійно пильнувати, щоб їхні діти читали українські книжки.

3. Зобов'язати культурно-організаційних референтів при Відділах УККА влаштовувати мистецько-культурні імпрези молоді; активізувати: а) драматичні й літературні гуртки; б) бібліотеки; в) виставки книжок; г) гуртки книголюбів; г) панелі.

4. Координувати культурно-освітню працю Осередків СУМА й інших молодечих організацій з пластовими „стежками культури".

Українська родина

Труднощі в порозумінні батьків з дітьми і все менші труднощі у нашої молоді подружжях загрожують основам існування українські родини, тому вимагають відповідної реакції всього нашого загалу, добродійних впливів української Церкви та суспільних чинників і створення рідної української обстановки для молоді.

(Далі буде)

Дітройт у тисячеліття княгині Ольги

Українська громада в Дітройті приготовляється гідно відзначити незвичайну дату — тисячеліття з дня смерти княгині Ольги. Взялися за цю справу місцеві відділи Союзу Українок під проводом своєї Окружної Ради.

На відміну від стереотипних програм, т. зв. академій, приготовлено цікавішу програму. Почнеться вона доповіддю про княгиню Ольгу на тлі її доби, яку виголосить професор славістичного відділу університету Мишеґен в Ен Арбор пані А. Гумецька. Потім слідуватимуть „Сценічні картини" укладу й режисерії відомої театральної діячки Катерини Брайки - Кривуцької. Як видко з назви, — це короткі образи, три окремі моменти з життя княгині Ольги, кинені на сцену і насвітлені неначе ярким світлом рефлектора. Ці моменти, це перша зустріч Ольги з князем Іґорем, їхнє вінчання і вступлення Ольги на княжий київський престіл.

Щоб вірно передати духа часу і обставин включені гуртові сцени з виконанням старовинних обрядових хороводів, підготовкою яких керує Иоанна Ф. Драгінда - Кульчицька. У хоровій частині вистави бере участь квартет „Веселка". І ще одне: цього роду вистава не може обійтися без стилевих та історично вірних одягів. Тож не дивно, що два десятки пань вже від довшого часу пильно визбирують по книжках і енциклопедіях відповідні зразки і на їх основі виготовляють одяги для виконавців — князів, бояр, дружинників, послів та хору дівчат. Ще одне заслуговує на окрему згадку: хоч у картинах беруть участь виконавці різного віку, то в основному виконує їх молодь. А це має значення.

Дітройтське свято княгині Ольги відбудеться в неділю 1-го березня 1970 у привітній залі школи Фицджералд у поблизькому містечку Воррен.

О. Павлюк

Скритикували фільм одеської кіностудії

Московська „Комсомольськая Правда" 14 лютого скритикувала новий кінофільм Одеської студії „Небезпечні гастролі", режисер Юнґвальд-Хількевич, дармащо цей фільм випущений в оригіналі російською мовою і в ньому розповідається про „революціонерів у Одесі". У фільмі зображено театр-вар'єте, який насправді був пристановищем большевиків. Вони співають російські пісні та циганські романси і, крім того, ведуть підривну діяльність. Московська газета, якій сподобались російсько-циганські пісеньки з фільму, поставленого в Україні, робить такий закид поставникам: „Але для чого подавати одеський театр-вар'єте „XX вік" під революційним соусом?".

ГАРВАРД ПОШИРЮЄ УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

пожертв. Часто траплялося, що коли приходили збірщики „на катедру", то люди питалися на котру, у Філядельфії чи Стемфорді. Дальше, збірка на ФКУ ніколи не була одинокою, бо рівночасно проводилися всілякі інші збіркові кампанії на добрі і вартісні цілі. Не сприяло акції і розбурхане плесо нашого громадського життя. Звітодавець з власної практики і досвіду це знає. В одній місцевості він прийшов, щоб сказати людям про катедру українських студій, а вони його питаються про зміну календаря, він говорить про катедру, а вони про один чи другий громадський комітет. І так без кінця і краю. Але мету досягнено й сміливо поширено на справді неймовірне: встановлення двох дальших катедр та Інституту українських студій в Гарварді. Але, колись ще більш неймовірним здавалося встановлення вже існуючої катедри. Маємо віру, ентузіязм і об'єктивні можливості, щоб завершити цю мету — говорив звітодавець, подаючи ряд практичних пропозицій.

Ілюстрований звіт інж. Ореста Ведрія

Найбільш оригінальний звіт склав скарбник ФКУ інж. Орест Ведрій, ілюструючи його „картунами" на прозірках і символами на словах. Подібно, як показаний на образку арабський шейх захвалював купцям красуню з гарему, так мгр. Хемич „продав" нам нашу „насолоду", Фонд Катедри Українознавства. Ми не знали, як виконувати свою працю, подібно, як показаний на образку чоловік, що зголосився до праці в ресторані і почав сушити помиті тарелі на мотузку. І так дальше, а вкінці так, як показаному на образку хлопчикові пощастило прив'язати його паперового орла до могутньої ракети, що летіла в засвіти, так і нам пощастило прив'язати нашу катедру українознавчих студій до могутньої гарвардської ракети і тепер разом з нею летимо. На Фонд Катедри Українознавства досі зібрано понад 700,000 долярів, але їх вартість для української правди і справи в самих тільки виданнях Гарварду є понад 60 мільйонів долярів. Як це можливо? Друк одного тому коштує сьогодні 50,000 долярів, а запланованих і здійснюваних уже 25 томів річно коштував би півтора мільйона, або 60 мільйонів за 50 років. А публікації це тільке одне з головних завдань українських студій в Гарварді, між якими є видвигнення української правди і справи на світову арену в найбільш переконливій, бо науковій формі, виховання і вишкіл нових науковців тощо, і оцінка катедри на один більйон долярів цілком не була б перебільшена. Значить, кожний наш пожертвуваний на студії в Гарварді один доляр має вартість щонайменше одної тисячі долярів. Чи може бути краща і більша дивіденда?

Проф. Омелян Пріцак про один рік українських студій в Гарварді

Про один рік досвіду з українськими студіями в Гарварді звітував голова Гарвардського Комітету цих студій проф. Омелян Пріцак. В історичні роковини 22-го січня 1968 року дійшло до порозуміння з Гарвардом про встановлення українських студій на тому університеті. Ситуація українських студій дуже специфічна, бо в них немає тяглости. Були два короткі періоди, але вони скінчилися разом із незалежністю України. Сьогодні існує в Україні вісім університетів, але в них вчать і досліджують передусім історію Совєтського Союзу. На еміграції наука не може нормально розвиватися, бо не має досить грошей і не може мати пляновости на довшу мету. З встановленням першої катедри українських студій в Гарварді та пляном встановити ще дві й Інститут — досягнено надзвичайного. Вже після першого року цих студій, які тільки оформлюються, основно змінився образ Гарварду в цьому відношенні. Прикладом цього може послужити факт, що на засіданні Гарвардського Комітету для українських студій 28-го січня ц. р. директор Російського Дослідного Інституту в тому університеті, проф. Ричард Пайпс, сам запропонував, щоби досліди і студії переважливої для України доби Київської Русі перейшли з Російського Інституту у відання катедри. На пропозицію директора слов'янських студій проф. Ланта і на кошт самого Гарварду в рямках цих слов'янських студій відбувається вже курс історії української літератури, що його веде проф. Тарановський. Є багато проблем, до яких належить у першу чергу підшукання і виховання кваліфікованих знавців української історії, мови і літератури, що їх заанґажував би Гарвард для українських студій. Все поступово наладнується. Широко розгортається видавничий плян. Звітодавець показав готовий вже передрук, з відповідною передмовою, заввагами та індексом, виданий в Києві в 30-их роках і опісля заборонений том праці Федора Савченка „Заборона українства 1876-го року", як і детально опрацьований плян дальших видань. Друкуються вони під фірмою Гарварду на дуже догідних умовах у видавництві Вільгельма Фінка в Мюнхені в Німеччині. Детальний звіт проф. О. Пріцака буде своєчасно повністю надрукований в „Свободі".

Анатоль Кузнєцов бажає успіхів

На цей з'їзд ФКУ був запрошений відомий письменник Анатоль Кузнєцов, що вибрав волю і перебуває тепер в Англії. У відповідь на запрошення він написав сердечного листа, дякуючи за запрошення та виправдуючись, що він воліє свої думки висловлювати в своїх книгах, ніж на публічних виступах, але від душі бажає з'їздові та українським студіям в Гарварді найкращих успіхів.

Дискусія

Над звітами розгорнулася широка дискусія, в якій заторкнено великий комплекс справ і проблем, зв'язаних із започаткованими вже українськими студіями в Гарварді, їх поширенням та можливостями придбати необхідних ще два-три мільйони долярів. Перебіг цієї дискусії та кінцеві рішення з'їзду будуть подані в черговому числі „Свободи".

В рямках з'їзду відбулася пресова конференція під час якої проф. О. Пріцак вияснював та давав відповіді на запити місцевої американської і української преси. Господарем з'їзду був місцевий представник ФКУ дир. Богдан Дейчаківський. Обідом і вечерею гостили учасників з'їзду пані з очолюваного пані Оксаною Пакум 69-го Відділу Союзу Українок.

Окружний Комітет Відділів УНС в Клівленді...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

повний успіх. На пропозицію Контрольної Комісії звіти прийнято до відома з признанням і подякою для Управи, яку опісля з одною тільки зміною переобрано в дотеперішньому складі: М. Н. Молеський — голова, Геновефа Жеребняк і Д. Шмаґала — заступники голови, п. Кравчук — секретар, пані Федак — скарбник, проф. Р. Чучкевич — організаційний референт. Контрольна Комісія: пп. Камінський, Попович і Кігічак. Головний радний Тарас Шмаґала входить до Управи Окружного Комітету з уряду. Довша дискусія розвинулася після коротких доповідей обласного організатра Є. Репети та ред. А. Драгана. Заторкнено зокрема такі справи, як: статутове оформлення Окружних Комітетів та їх репрезентацію на конвенції, лікарські оглядини нових членів, оформлення окружних координаційних бюр УНСоюзу та поширення діяльности Окружних Комітетів зокрема на суспільну опіку в громадах. Багато уваги віддано підготові до Конвенції УНСоюзу, що відбудеться в Клівленді та господарем якої буде головний радний Т. Шмаґала з Окружним Комітетом. Пороблено заходи, щоб з нагоди цієї конвенції та з нагоди 75-річчя УНСоюзу поставити в міському Культурному Городі пам'ятник основоположникові УНС і „Свободи" о. Григорієві Грушці. Заходи в цій справі в Управі міста роблять гол. радний Т. Шмаґала і проф. д-р М. Пап. Передбачається також відповідні культурні імпрези. На пропозицію проф. д-ра М. Папа збори схвалили, щоб Окружний Комітет із своїми Відділами УНС взяв активну участь в підготові і будові запланованого Українськими З'єднаними Організаціями репрезентативного Культурного Осередку в тому місці з окремою увагою для молоді. Багато уваги віддано теперішній акції допомоги потерпілим від землетрусу українцям в Юґославії і на ту ціль признано з каси Комітету триста долярів, закликаючи рівночасно інші Окружні Комітети і Відділи УНСоюу до активної участи в цій акції. Короткими кінцевими виступами А. Драгана і Є. Репети закінчено ці наради.

$500 для потерпілих в Юґославії

Клівленд (К) — В неділю 8 лютого, 1970, в церковній залі св. Йосафата відбулися місячні збори 102-го Відділу УНСоюзу в Клівленді. На зборах вибрано делегатів на 27-му Конвенцію Українського Народного Союзу, яка відбудеться в травні ц. р. в Статлер Готелі в Клівленді. Репрезентувати Відділ будуть п-ни Микола Бобечко, Іван Попович і д-р Андрій Жгута. На заступників делеґатів вибрано вп. п-нів Дмитра Шмаґалу, Василя Камінського і Миколу Кавку. В другій точці нарад п. Іван Попович запропонував, щоб члени Б-ва (не всі члени Відділу належать до Б-ва) ухвалили пожертву на користь потерпілим українцям по землетрусі в Юґославії. Він подав до відома присутнім, що ЗУАДК звернувся до всіх організацій про негайну допомогу. Збори одноголосно ухвалили пожертву в сумі 500 дол., яку вже переслано до централі ЗУАДК.

ХТО — ЯК НЕ МИ САМІ?..

(Закінчення зі стор. 2-ої)

спогади видатних людей науки і мистецтва — як багато вони, за їх власним свідченням, завдячують своїм духовим розвитком і своєю творчістю тій родинно-товариській атмосфері, що оточувала їх у родинному таки домі, в дитячих та юнацьких роках! Адже наш другий (після Т. Шевченка) мистецький Геній — Іван Франко — через усе життя проніс свій творчий вогонь, що його заронила в Франкову душу ще в дитинстві батькова кузня: тут, під акомпаньямент міхів і молота, в іскрах та блисках вогню точилися щирі задушевні розмови Франкового батька з його селянською клієнтелею. Про це Іван Франко з найвищим пієтизмом згадував у день ювілею 25-річчя своєї літературної діяльности. Про це ж, про вогонь батькової кузні, його тепло і світло поет говорить у рядках своєї прекрасної поезії.

А візьмімо ще інший приклад — Лесю Українку, цей найсвітліший взірець мужности і любови до свого народу. Чи ж ми не знаємо з її власних свідчень та свідчень її сучасників, що, бувши ще замолоду прикута до хати важкою хворобою, — вона в цім нещасті мала те щастя, що повністю користала з висококультурного товариства, яке збиралося в домі Лесиних батьків у Києві і в с. Колодяжному на Волині.

Не будемо далі наводити приклади: кожен бо сам може пригадати їх — і не лише з українського суспільства. Натомість подамо вже деякі пропозиції та висновки.

Перше: з нашою молоддю тому неґаразд, що неґаразд з нами: батьками та матерями.

Друге (воно є похідне від першого): для дійсного ефекту наших заходів плекання рідної культури потрібна максимальна увага до основної суспільної клітини — родини. Саме бо тут, у родині, діти роблять перші свідомі кроки, і тому саме тут необхідно вщеплювати їм належне поняття і навички, в тім основне: любов і повагу до свого кореня — до мови і культури предків, прагнучи їх дальшого, вищого розвитку.

Ніхто за нас цього не зробить, тільки мусимо ми самі. І якщо досі ми робили в цій ділянці мало і зле, то це знову як таки вина нас самих. Тож від нас самих залежить і поправа, залежить надалі робити більше і краще.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в неділю, 22-го лютого 1970 року упокоївся в Бозі наш Дорогий і Незабутній ВУЙКО

бл. п. Радник
МИХАЙЛО ГАРАСЕВИЧ

кол. старшина УГА,

нар. 16 листопада 1885 р. в Черневі, Україна.

ПАНАХИДА у вівторок, 24-го лютого 1970 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин-Литвин в Ірвінґтон, Н. Дж.

ПОХОРОН в середу, 25-го лютого 1970 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а опісля на цвинтар Evergreen.

В глибокому смутку:
сестрінок д-р інж. СТЕФАН ТИСОВСЬКИЙ з Родиною
сестрінки: ІРИНА ГОРДИНСЬКА з Родиною
ОЛЕНА КИСІЛЕВСЬКА з Родиною
ГАЛИНА ГРИНИВЕЦЬКА з Родиною

ПОДЯКА

В понеділок, 2-го лютого 1970 р. по довгій недузі, відійшла на Вічний Спочинок ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п. ЮЛІЯ ДЖМЕЛИК

Похоронена дня 13-го лютого 1970 р. на цвинтарі св. Марії на Факс Чейс.

Родина Покійної цією дорогою з глибини серця складає щиру подяку всім Учасникам похоронних відправ, а іменно:

Всч. о. Алексові Буракові за відправлення похоронів при домовині, в церкві і на цвинтарі.

Сестрам Василіянкам за відвідини при домовині і молитви.

Докторові Володимирові Галанові за прощальну промову при домовині і також пані Галан за численні відвідини Хворої протягом довгих літ.

Пані Софії Келечава, за постійну посвяту і поміч в прикрих для Покійної днях.

ВП. Паням Марії Кісь, Марії Пащук, Анні Дубас, Анні Качмарик, Анні Мочерняк, Гордані Войт, Варварі Томащевській, Марії Вовчок за численні відвідини і поміч та дарунки. Рівнож пані Марії Насевич-Метка за давнішні прислуги доставленцям до лікарень і численні відвідини по шпиталях.

Дякуємо також всім тим Приятелям і Знайомим, які постійно відвідинами і телефоном тримали зв'язок з Покійною за час її довгої недуги.

Близькій і дальшій Родині за часті відвідини і постійну поміч.

Наприкінці похоронному заведенню Михайла і Анни Насевичів за прекрасне переведення похорону.

АНДРІЙ — муж
ЕВГЕН, син; ЕЛИСАВЕТА, невістка;
внучка ЕЙМІ ДЖІЙН; внук РОБЕРТ
ДАНИЇЛ, син; ВАРВАРА, невістка;
внучка ЛІСА; внук ФРЕДЕРИК

Філядельфія, 18-го лютого 1970 р.

Замість квітів на свіжу могилу
св. п. Преосвященного Єпископа
ОЛЕКСАНДРА НОВИЦЬКОГО
складаємо 25.00 долярів
на Церкву-Пам'ятник в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Параска і Федір ГАНДЗЮЧЕНКО

СТЕПАН СЕНИК

В Дітройті, далеко від Батьківщини, виросла в останніх днях ще одна всьому нашому громадянству дорога могила. Закрив навіки втомлені очі Степан Сеник, урядовець залізниці й „Самопомочі". 28 грудня 1969 року опівдні заснуло нагло серце, що всіх любило й не вміло нікого ненавидити. Згасла несподівано свічка, що своїм лагідним теплом огрівала всіх навкруги. Розпрощалася з цим світом на 73-ому році життя людина всіма люблена, людина золотого серця й голубиної вдачі, громадянин невсипущої енергії і муравлиної праці. Тихе і скромне було його життя, зате обильне працею. У праці забував про себе, не знав особистих вигід.

Народився Степан Сеник 4 січня 1896 р. в Бережниці Королівській, Жидачівського повіту, де батько, о. Корнило, був парохом. Початкову освіту дістав у хаті і в рідному селі, а до гімназії ходив у Львові. По 4 роках перенісся до самбірської гімназії, яку закінчив іспитом зрілости. Відслуживши військо, вписався на львівський університет. Але після двох семестрів мусів студії припинити, бо батьки не були в силі його удержувати. Почав працювати при залізниці. В 1923 році одружився з Марійкою Кордубівною.

Якщо важко було нашим людям під польською кормигою втриматися на своїх місцях при залізниці, то ще важче було українським залізничникам займатися громадською працею. Наших залізничників, які, не зважаючи на всі шикани, працювали на суспільній ниві, польський уряд переслідував, а то й позбавляв праці. Тому з вдячністю слід згадати тих наших залізничників, що працювали для рідного народу в невимовно важких умовинах. А до них належав сл. п. Степан Сеник. Він ніколи не цурався громадської праці, хоч вона колола очі поляків. Улюбленою ділянкою його суспільної праці був український театр. Грав у стрийському театрі ім. М. Старицького під керівництвом артиста Василя Коссака та дав себе пізнати громадянству Стрийщини і Сколівщини, як один із визначніших акторів.

Залізничу службу розпочав у Стрию за української влади, в пам'ятному для нас листопаді 1918 року. У травні 1919 року поляки, зайнявши Галичину, позбавили його посади при залізниці. Цілий рік сидів він без праці і щойно в травні 1920 року покликала його польська влада до служби. Не легко прийшлося йому працювати в середовищі польських шовіністів. Окупант ставився до нього, як українця, ввесь час вороже, тому поминав його при авансах. Не подобалося полякам, що сл. п. Степан Сеник належав до українських товариств і, як касир, у час продажу залізничих квитків розмовляв завжди з нашими людьми по-українськи. Вкінці, щоб його позбутися, в червні 1934 р. послали його перед залізничу лікарську комісію. Хоч був ще зовсім здоровим і мав за собою понад 20 років бездоганної служби та цілий ряд фахових курсів та іспитів, комісія визнала його хворим і послала передчасно на емеритуру.

Коли Совети 1939 року окупували Західню Україну, вернувся Покійний до стрийської залізниці і працював там аж до нашого великого ісходу з Рідної Землі. Коли в червні 1941 року відступили червоні полчища й німці зайняли Стрий, сл. п. Степан Сеник зорганізував рух на залізнодорожній станції, знайшовши до помочі людей, серед яких 80% становили українці.

Виїхавши в липні 1944 р. на скитальщину, опинився Покійник із родиною в Баварії, а що знав добре німецьку мову, дістав біля Нюрнберґу бюрову посаду при залізниці, де працював до 1949 року. Після переїзду за океан поселився 1950 р. в Дітройті. Перших 4 роки працював дуже важко фізично, а при тому вчився завзято англійської мови. Опанувавши її, одержав бюрову працю при дітройтській залізниці, звідки пішов у січні 1969 року на пенсію. Після зарібкової праці до останніх хвилин свого життя займався громадською роботою, працюючи вечорами в „Самопомочі".

Панахиди в похоронному закладі Богая відправили о. Ін. Лотоцький ЧСВВ і о. Прокопович. Похоронний обряд відправили в церкві Непор. Зачаття в Гемтремку оо. Василіяни: о. ігумен Лотоцький, Ю. Жидан і Д. Височанський. Зворушливим словом попрощав Покійника о. ігумен, ілюструючи прикладами з правдивого життя Покійника наше народне прислів'я „Яке життя, така смерть". Сл. п. Степан Сеник відзначався великою набожністю, не пропускав ніколи богослужень. Жив праведно й таку ж мав смерть. Умирав із спокоєм людини, що виконала по змозі своїх сил усі свої обов'язки. На кладовищі Оливної Гори попрощали Покійника від „Самопомочі" проф. Пилип Гайда, а від стриян інж. Богдан Петріна. Обидва промовці підкреслили гарні риси вдачі й характеру, якими Покійник здобув собі загальну пошану й любов.

З жалем відпровадила дітройтська українська громада в останню земську мандрівку свого невтомного трудівника.

З Покійним зійшла в могилу щира приятельська душа й характерний народний робітник. Тому то його смерть вкрила жалобою всіх, що його знали. Був людиною невсипущої праці й одним із тих наших громадян, що вміли сполучити невтомну охоту до праці з точністю, совісністю і чесністю. Завжди солідний і точний у виконуванні обов'язків, з'єднав собі признання загалу. Належав до тих людей, що з бур життя, з яких зламалася їх енергія, все ж таки виносять золоте зерце та щиру прихильність до людини і її змагань.

Не стало в живих доброго Степана Сеника. Лишилися сьогодні тільки спомини про давні й важкі часи, в яких зачинав він працю. І лишилася полиняла світлина, а з неї дивляться на нас добрячі очі Покійника. І невимовний смуток огортає нас, і хочеться сумно сказати за поетом: Все їде, все минає...

Іван Боднарук

РАВТ ІНЖЕНЕРІВ В ДІТРОЙТІ

Зліва направо (перший ряд): голова Т-ва інж. О. Цеплий і дружина Тереса, Марія Гавриш і Нестор Лопатяк, Лариса Балтаро-вич і Орест Ковальський, Оксана Вірстюк і Юрій Кусян, Ліда Гладиш і Нестор Демянчук, Марійка Гординська і Мирон Федак, Анна Яцюк і Ярослав Філоненко, Уляна Дзюба і Тарас Лончина, Адріяна Мушинська й Орест Мороз, Іванна Салдит і Андрій Горний, Марійка Стояловська і Роман Тарнавський та інж. М. Кунинський з дружиною Надією.

Рік 1970, — і знову подаємо в „Свободі" про цьогорічний Зимовий Равт, щоб „та слава не пропала" для панночок, що були в цьому році дебютантками і окрасили баль Т-ва Українських Інженерів в Дітройті 31-го січня.

В недалекому від Дітройту Монт Клеменс, у Клюбі повіту Гількрест, Равт зачався коктейлем, а згодом заповнились столики в балевій залі, де відбувся бенкет для близько 400 гостей. Привітав їх голова Т-ва інж. О. Цеплий, побажав приємної забави. На його запрошення провів молитву о. Д. Барнич, а оркестра Філ Кол концертувала, граючи українські й неукраїнські мелодії.

Коли скінчився бенкет, на сцені з'явився представник дебютанток інж. М. Кунинський, а на паркеті до танців під сценою уставились товариші забави дебютанток. Під музику й оплески гостей входили поодинці на залю дебютантки в елеґантних білих сукнях з букетами білих троянд, займаючи місця проти своїх партнерів. Їхні лення дебютанток, він підзраджуючи приємне самопочуття, і разом з цим поважну хвилину уведення їх вперше в українську громаду.

І тоді, викликаючи одну за одною, інж. Кунинський урочистим тоном представляв їх гостям та їх батьків і партнерів. Під час представлення дебютанток, він підкреслював їх зразкове національне виховання, вдома і в українських школах, приналежність до молодечих і студентських організацій. Дебютантки входять в українське громадянство як повноцінний елемент.

Їх товариші забави підходили до кожної дебютантки і разом, після представлення, складали поклін в обі сторони, стаючи в один ряд.

Перший короткий церемоніяльний вальс дебютанток був з батьками, а другий з товаришами забави. Потім танцювали всі гості, переплітаючи бравурне з настроєвим у такт музики. Коли оркестра заграла коломийку, то хвацько стрибали навіть старші пари. Теж при столах було гамірливо. Там точились привабливі розмови, часто жартівливі, що й ті, які менше танцювали, були вдоволені.

В павзах голова Т-ва інж. О. Цеплий представив гостей з-поза Дітройту з інших стейтів. Згадаємо: з Вест Сенеки (Ню Йорк) — п-во Дзюби, з Боффало — інж. М. Салдит з дружиною, д-р Богданна Салабан і д-р. Ставничий, з Толідо — д-р Богдан Масик з дружиною, з Форт Індіяна — інж. З. Салій з дружиною, а з Канади — п-во Барчинські і д-р Рослицький з Лондону, та з Віндзору — д-р Д. Гавриш з дружиною і п-во Ігор Гавриш з дружиною.

Інж. М. Кунинський дякував п. Тересі Цеплій за підготову презентації дебютанток, а не згадав про свою дружину п. Надю, яка була теж чинна в підготові презентації дебютанток. Фотограф пильно знімав групово дебютанток і їх товаришів забави. Фото надруковане у „Свободі".

В балевому комітеті працювали інженери та їх дружини, і їм усім належиться подяка. Чистий прибуток поділять поміж Рідною Школою і Стипендійним Фондом, з якого Т-во Українських Інженерів у Дітройті кожнорічно видає стипендії кільком студентам.

Дебютантки, крім квітів, дістали від балевого комітету пам'яткові карнети.

В. Нестерович

Вийшло перше число журналу ЛУКЖ „Наша Дорога"

Торонто. — У січні вийшло з друку в Торонті перше число ілюстрованого журналу-тримісячника „Наша Дорога", органу Ліґи Українських Католицьких Жінок Канади, ЛУКЖ. Журнал, обкладинку якого оформив Г. Баран із Саскатуну, виходить за редакцією п-і Анни Марії Баран та редакційної колеґії, до якої входять пані: голова Ірина Малицька, Віра Бучинська, Люба Луцька, Ярослава Винницька, д-р Стефанія Потоцька і Катерина Петецька. Перше число має 48 сторінок звичайного журнального формату. У вступній „Наш журнал" сказано: „З Божою поміччю, одержавши благословення Блаженнішого Кардинала Йосипа і Преосвященних Владик з нашим дорогим Митрополитом Максимом, Ліґа Українських Католицьких Жінок Канади започатковує свій журнал „Наша Дорога". Журнал буде виходити покищо квартальником. Між різними завданнями журналу вирізнені наступні: зберегти, закріпити і поширити ідеологію ЛУКЖ, як відповідь на вимогу часу, об'єднати членок ЛУКЖ на просторах Канади, зміцнити між ними почуття єдности у відданій праці для суспільних цілей і спільної відповідальности за майбутнє української Церкви і української спільноти в Канаді. Журнал „Наша Дорога" має деякі матеріяли англійською мовою, для членок організації, яким не пощастило вивчити в письмі й слові рідної мови, а які зберігають у своєму серці свідомість і гордість свого українського походження". Після багатьох привітів з нагоди появи нового журналу, надруковані статті на релігійні, суспільно-громадські і культурні теми, переважно жіночого пера, поміщено також короткий огляд 25-ліття створення й діяльности ЛУКЖ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 27-го ЛЮТОГО 1970 р.

ВИПАНІ, Н. Дж. Звичайні збори Т-ва І. Франка — 172 Відд. о год. 8-ій веч. в УНДомі у Випані. Проситься чл. прибути. — В. Осадчук, секр.

СУБОТА, 28-го ЛЮТОГО 1970 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва Верховина — 184 Відд. о год. 4-ій по пол. в домівці при 423 Схід 9-та вул. (приміщення вид. „Вулава"). На порядку: звіт Управи, дискусія, вибір нової управи на 1970 р., участь у кампанії приєднування нових членів. Після річних зборів відбудуться звичайні місячні збори в цілі вибору делеґата і його заступника на 27 конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — П. Содоль-Зілинський, гол. Б. Ластовецький, секр.

НЕДІЛЯ, 1-го БЕРЕЗНЯ 1970 р.

МІННЕАПОЛІС, Мінн. Річні загальні збори Т-ва Запор. Січ — 385 Відд. о год. 4-ій по пол. в УНДомі, 28 Друга вул. Норт Іст. На порядку: звіти Управи, вибір нової управи та делеґатів і заступників на 27 конвенцію УНС. — Г. Папіж, гол., Яр. Карпяк, секр.

ПАРМА, Огайо. Надзвичайні місячні збори Т-ва Сокіл — 336 Відд. На порядку: вибір делеґатів та заступників на 27 конвенцію УНС. Від год. 11 до 1 по пол. збирання чл. вкладок в церковній залі св. Йосафата а опісля збори. — Проситься чл. прибути. — В. Шмагло, предс., Г. Кісіль, секр.

ТОРОНТО, Онт., Канада. Місячні збори Б-ва св. Арх. Михаїла — 49 Відд. в церковній залі п. ч. 110 Френклін вул. по співаній Службі Божій. На порядку нарад: вибір делеґата на 27 конвенцію УНС та звіт про злуку СУБ з УНСоюзом. Запрошується членства теж і Союзу Українських Братств. — Управа.

ОМАГА, Небраска. Річні загальні збори Т-ва Карпати — 356 Відд. о год. 2-ій по пол. в приміщенні церковної домівки. На річних зборах відбудуться місячні, на яких буде вибір делеґата і заступника на 27 конвенцію УНСоюзу. Проситься членство прибути. — О. Продивус, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сірого Лева — 222 Відд. о год. 10-ій рано в Пластовому Домі при 1210 Кенірвортг Аве. На порядку нарад: вибір делеґата на 27 конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — І. Руденський, предс., Я. Кришталович, секр.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Вільні Козаки — 116 Відд. о год. 12 дня в приміщенні Кредитівки, 981½ S. Broad St. На порядку нарад: звіти Управи, Контр. Комісії, дискусія, вибір нової Управи на 1970 р. Після загальних зборів відбудуться місячні на яких буде вибір делеґата і заступника на 27 конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — Управа.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН САВКА, член УНС, Від. 45 Т-ва Любов у Філядельфії, Па., помер 28 січня 1970 року на 59 р. ж. Нар. в Н. Гамптон, Па., і став членом УНС в 1939 р. Полишив у смутку дружину Юлію, сина Євгена, дочку Варвару, братів — Стефана і Михайла та три сестри: Анну, Юлію та Катерину. Похорон відбувся 2-го лютого 1970 року на цвинтарі св. Марії у Факс Черсі біля Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Сеник, секр.

Розшук

ПОДАЙТЕ ВІСТОНЬКУ
Дмитро Гоцко, переселений з Закерзоння в Тернопільську область, пошукує своїх стриєчних братів **СТЕФАНА і ІВАНА ГОЦКО**, які до війни перебували в Пенсильванії. Їх самих або їх знайомих прошу зголоситись на адресу:
M. Kalba, 3779 Quitman St.
Denver, Colo. 80212

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, Ч. 6326. Викликано всіх вождів на нараду

Наші промовисті барабани подали, Тарзане, вістку до численних племен. Ми сказали їм, що мужі „обія" хочуть, щоб їхні вожді прибули якмога найшвидше!

Маймо надію, що вогненні мурашки і виявлення нами цього обманця допоможуть нам переконати всіх вождів про ошуканство замаскованих знахурів!

Ось так! Ти, що називаєш себе Речо, „обія" — мужем скарабів, не маєш тепер маски, щоб скрити свою зрадливість! Нема магічної сили проти малих мурашок ані наших шнурів! Пождж, поки вождь Му-Му побачить, хто обманув його!